

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 6 (3)

IZDAN 1 DECEMBRA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13714

„Unio“ društvo s. o. j. tovarna kem.-tehničkih izdelkov, Maribor-Melje, Jugoslavija

Postupak za proizvodnju alkoholskih tekućina u skrućenom stanju.

Prijava od 13. jula 1936.

Važi od 1. juna 1937.

Alkoholske rastopine upotrebljavaju se često za izradnju farmaceutskih, higieničkih ili kosmetičkih i tehničkih preparata. U trgovini uobičajeni zamoti tih preparata sastoje se od staklenih boca različitih oblika, koje su prirodno izvrgnute opasnosti lakog lomljenja te se mora vazda računati sa manjim ili većim gubitkom tog materijala.

Pokusijem zamenjivanja tih sadržaća alkoholskih tekućina sa drugim zamotima, koji bi bili manje izvrgnuti opasnosti lomljenja, nisu imali do sada željenog uspeha. Pokus pakovanja tekućih preparata u tubama nije uspio, jer se kod najmanje propustljivosti tuba, što često nastaje na njihovim krajevima, lako gubi sadržina tube.

Našlo se je, da su osobito zgodne za pakovanje u tubama takve alkoholske tekućine, koje su se na shodan način pretvorile u konsistentno stanje tako, da otpuštaju uslijed pritiška opet tekućinu, čime se postigne naročito priručan i koristan, kao i trajan, za uskladištanje sposoban zamot za pakovanje u malim količinama.

Međutim konsistentan oblik alkoholskih tekućina omogućuje i to, da se mogu iste privesti svojoj upotrebi još i na drugi način, n. pr. u obliku kocaka, tableta ili štapića, ako se preduzmu shodne mere protiv gubitaka uslijed isparivanja.

Poznato je već skrućivanje žeste pomoću rastopina sapuna, za upotrebu kao gorivo sretstvo, međutim nije se spoznala do sada mogućnost, da bi se takve ili slične konsistentne rastopine upotrebile i za proizvodnju drugih preparata različite

vrste, koji odpuštaju tekućinu uslijed pritiška.

Prema predležećem pronašlaku proizvadaju se alkoholske tekućine, koje sadrže eterična ili druga ulja, kao i dejstvujuće preparate druge vrste, u konsistentnom stanju a koje otpuštaju uslijed pritiška tekućine odnosno rastopina, tako da se u tim tekućinama rastope soli manjih kiselina ili voščanih kiselina.

Našlo se je, da se mogu upotrebiti za proizvodnju konsistentnih alkoholskih tekućina i vrlo razredene rastopine, ako se upotrebe čiste soli viših masnih kiselina, kao n. pr. stearinove, palmitinove, laurinove, japanske kiseline i više drugih.

Dalje se je još našlo, da dobivaju alkoholske tekućine u konsistentnom stanju naročito zgodne osobine tada, ako se upotrebe za njihovu proizvodnju natronove ili kalijeve soli viših voščanih kiselina, kao n. pr. karnaupske kiseline, montanove kiseline ili cerotinove kiseline.

A mogu se upotrebiti i soli navedenih viših masnih kiselina zajedno sa solima navedenih viših voščanih kiselina.

Na taj način proizvedeni preparati u stanju su da preuzmu znatne količine eteričnih i drugih ulja, pa i kod mnogo manje koncentracije alkohola, nego što se to inače dešava u tekućem stanju.

Primjeri:

1.) 10 kg. natrijevog stearata rastope se, uz izbjegavanje gubitaka rastopivog sretstva u topotli, u 100 kg 50 postotnog alkohola, a zatim se prema potrebi dodaju shodna ulja našto se sve usipa u sa-

držaće.

2.) 15 kg kalijeve soli montanove kiselina, stope se sa 5 kg natrijevog palmitata u 100 kg 30 postotnog alkohola, dodaju se shodna ulja a zatim se sve usipa u sadržače.

3.) 5 kg natronove soli montanove kiseline i 3 kg kalijeve soli karnaupske kiseline, rastope se kao pod 1) u 100 kg 80 postotnog alkohola, a dalje se postupa kao gore.

4.) Po 1 kg laurinovog kiselog natrija, japanskog kiselog kalija rastope se u topoti u 100 kg 80 postotnog alkohola zajedno sa potrebnim uljima, a zatim se otpusti sve u sadržače.

Umjesto navedenih eteričnih ili drugih ulja ili zajedno s njima, mogu se skroviti i druge tvari, n. pr. preparati farmaceutskog, kosmetičkog ili tehničkog dejstvovanja.

Patentni zahtjevi:

1.) Postupak za proizvodnju alkohol-

---

skih tekućina, koje sadrže eterična ili druga ulja, kao i preparate druge vrste, u skrućenom stanju, iz kojeg se otpušta tekućina odn. rastopina uslijed pritiska, naznačen time, što se radi postizanja čvrste konsistencije ovih tečnosti u istima rastope soli masnih ili voščanih kiselina.

2.) Postupak po zahtjevu 1, naznačen time, da se postigne konsistencija alkoholskih rastopina upotrebom čistih soli viših masnih kiselina n. pr. stearinove, palmitinove, laurinove, japanske kiseline ili drugih.

3.) Postupak po zahtjevu 1, naznačen time, da se postigne konsistencija alkoholskih tekućina rastapljanjem soli voščanih kiselina (n. pr. karnaupske, montanove i cerotinove kiseline).

4.) Postupak po zahtjevu 1, naznačen time, da se upotrebe mješavine soli masnih kiselina (n. pr. stearinove, palmitinove, laurinove, japanske kiseline ili drugih) i viših voščanih kiselina (n. pr. karnaupske, montanove i cerotinove kiseline).